

Forfatteren Karin Sveen på Tranby skole Det handler om å få rotfeste, finne en forankring

av Thorvald Lerberg
oktober 1999

De litt tilårskomne lærerne på Tranby husker Karin Sveen som ei lys jente i dûffelcoat og strikkeskjert, en kvinnesakskvinne, en 68'er med sterke meninger i en tid da det var viktig å mene noe om det meste. Og nesten alle medlemmer av "Bokklubben Nye Bøker" ble i 1980 kjent med novellesamlingen "Døtre".

Og hva kunne så denne "eldre" kvinnesaksdikteren fortelle drabantbyungdom på Tranby? Jo, først og fremst nødvendigheten av å ha røtter, et ståsted på jorda. For henne hadde dette rotfestet blant blomsterenger og skogteiger på Hedmarken vært en klangbunn for videre diktning.

Vi ble med tilbake til en oppvekst i et nøkternt arbeiderhjem, til et slik stue som vi i dag stort sett ser gjenoppbygd på museumstun på Østlandet. Og elevene? Hos dem fins det kanskje fortsatt en streng tilbake til tida da menneskelige forhold best ble beskrevet ut fra omskiftelige fenomener i naturen, årringene i stokken fortalte om tidens gang, og flyktigheten i menneskesinnet kunne best beskrives som skifte mellom sol og regn. I en av de siste bøkene er tekstene supplert med vakre fotografier. Litt skummelt at språket på en måte må ha drahjelp for å gi tilstrekkelig mening. Men du verden så vakkert det blir.

Karin Sveen greidde i hvert fall å gi elevene en følelse av hvordan det var før i tida, og hvis noen i tillegg fikk med seg dette med røtter og identitet, så er det bra. Og kanskje kan det anspore til leiting i anegalleriet. Når får vi forresten det første heimstaddiktet om Tranbyhøgda?

Karin Sveen bor ikke i ei rød stue med bjørk på tunet, men sitter stort sett hele natta i en blokkleilighet og skriver. Likevel bruker hun gjerne to år på en roman. Mye av tida går med til reising, og hun hadde neppe hatt tid til overs for en liten potetåker å sette røttene i. Dessuten var hun dårlig i norsk på gymnaset, noe som nesten er en forutsetning for å bli god dikter i Norge.

Kvinnesakskvinnen må føle seg litt frustrert når hun ser dagens ungdom, slankehysteriet, nakne kroppsdeler og et tilsminket ytre. For *det* handler også om identitet, om det å godta seg selv, om å føle seg hjemme i egen kropp uten å måtte gjøre alt for store forandringer. Det er slik du er.

- Jeg skjønner ikke helt ungdommen. Jeg beundrer innvandrerkvinnene, sier Karin Sveen.

- De har beholdt en kvinnelig stolthet, en ærbarhet som jeg savner hos mange norske kvinner i dag. Jo, Karin Sveen har i perioder vært kroppsfiksert. Og mange elever hadde lest novellen ”Feitt”, et tragikomisk dampende stykke litterært sideflesk, så godt skrevet av vi får en mistanke om at frustrasjonene som beskrives kommer innenfra.